

UTSIKTEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2017-2020

REVIDET AUGUST 2018

VELKOMMEN TIL UTSIKTEN BARNEHAGE!

«Barnehagens samfunns mandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling» (Rammeplanen). Barnehagens årsplan skal gi foreldre, ansatte og andre interesserte innsyn i hvordan vi jobber med å ivareta overnevnte samfunnsmandat.

LITT OM VÅR BARNEHAGE

Utsikten barnehage er en foreldre-eid barnehage som ligger idyllisk til på Reistad i Lier. Barnehagen er Reggio Emilia inspirert og har fokus på friluftsliv og et sunt og variert kosthold. Barnehagen har fire avdelinger som er tilrettelagt for barn i forskjellige aldre, med plass til 75 barn. Utsikten barnehages visjon er:

Vi utgjør en stor forskjell!!

BARNEHAGENS ÅRSPLAN

Barnehagens årsplan er utarbeidet av personalet i barnehagen i samarbeid med daglig leder. Den skal, sammen med avdelingenes handlingsplan danne grunnlag for barnehagens innhold. Årsplanen gjennomgås og godkjennes av samarbeidsutvalget i barnehagen.

Årsplanen fungerer som:

- informasjonskilde og utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke barnehagens innhold.
- arbeidsredskap for personale.
- sikring av kvaliteten på barnehagens innhold.
- informasjonskilde om barnehagens innhold og pedagogiske arbeid til eiere, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.
- grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.

BARNEHAGENS PEDAGOGIKK

Utsikten barnehages pedagogiske arbeid har sitt grunnlag i Barnehageloven, Rammeplanen og barnehagens årsplan. Rammeplanen for barnehager fastslår at «barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, dannings, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

Utsikten barnehage er inspirert av en pedagogisk filosofi utviklet i den italienske byen Reggio Emilia. Våre arbeidsmetoder og pedagogiske grunnsyn er derfor preget av dette. Filosofien er ikke basert på en bestemt metode eller teori, men handler om hvordan vi forholder oss til barnet. Den bygger på en dyp respekt, og sterk tro på barnets iboende muligheter. Den grunnleggende tanken er at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene sine og kompetente, nysgjerrige voksne. Barn ses som medskaper av sin kultur og kunnskap. Denne tanken gjenspeiles også i rammeplanen hvor det legges vekt på medvirkning og en demokratisk tankegang: «Barnehagen skal fremme demokrati og et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.»

Pedagogens rolle blir å være lydhør og legge til rette for gode møteplasser. De skal gi barnet mulighet til utvikling ved å stille spørsmål, utforske og undersøke relasjoner og omgivelser. Pedagogene skal være voksne som tørr å gi barna tid og muligheter for refleksjon, og som involverer barna på en slik måte at læring og utvikling foregår på deres premisser.

BARNES MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet». (Rammeplanen)

Strukturen og planene i Utsikten Barnehage skal formes slik at barna har mulighet til medvirkning. Det skal skapes rom for barns egne synspunkter, medbestemmelse og utfoldelser, innenfor trygge rammer som ivaretar det enkelte barnets alder og modenhet. Barnas undring og refleksjon skal bli tatt på alvor og de voksne skal møte dem med et åpent sinn. Barna skal oppleve at de har betydning for fellesskapet og det skal vises respekt for barnas tanker, følelser og deres betydning for samfunnet.

Demokratiske verdier med mulighet til å medvirke, på sin måte, i sin egen hverdag, og til fellesskapets beste, er grunnleggende elementer både i Rammeplanen og i Reggio Emilia filosofien.

«Tvert imot, det er hundre som fins» (Malaguzzi Loris)

*Et barn er laget av hundre.
Barnet har hundre språk
hundre hender
hundre tanker
hundre måter å tenke på
å leke og snakke på.*

Hundre, alltid hundre
måter å lytte på
å undres på og like på
hundre lyster til å forundre seg og like
hundre lyster til å synge og forstå
hundre verdener å oppdage
hundre verdener å finne opp
hundre verdener å drømme fram.

OMSORG, LEK, LÆRING OG DANNING

Små barn har rett til, og skal møtes med omsorg. Vi ønsker at omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagen slik at det kommer til uttrykk under måltider, påkledning og når barn leker og lærer, stelles og legges. Sosiale stunder der barn og voksne tar seg tid til å tøyse, tulle, snakke med hverandre og forsvinne i øyeblikket er viktig i hverdagen.

God omsorg er mer enn fysiske handlinger. Det preges blant annet av lydhørhet, nærhet, innlevelse, evne og vilje til samspill. Personalet skal utvikle og opprettholde et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer lek og trivsel, og hvor barnas egne omsorgshandlinger styrkes og verdsettes. Vi skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og barna seg imellom. Å gi barn mulighet til å gi, og ta imot omsorg fra hverandre er viktig for å fremme utviklingen av sosial kompetanse.

BARNES KULTUR OG LEKENS BETYDNING

Barns kultur er i stor grad en lekekultur. Gjennom leken lærer barn mye, og vi må ha respekt for lekens egenverdi. Barn trenger tid til å leke, alene og sammen med voksne. Leken skal være en arena for utvikling og læring, for sosial og språklig samhandling.

Barn lærer og utforsker i lek, i ulike pedagogiske miljøer. Leken er en del av barnas væremåter og uttrykksformer. Den bidrar til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement. Enten om de er alene eller sammen med andre.

Omsorg, lek og læring må ses i sammenheng, men det er viktig å ha i fokus at leken har en særskilt betydning for barn. En forståelse for leken som både barnas livsform og læringsform, er med på å styrke barnehagen som læringsarena.

Lekens egenverdi skal anerkjennes og den skal ha en sentral plass i barnehagen (Rammeplanen). Å få delta aktivt i lek, utvikle sosial kompetanse og det å ha venner er viktig for barns selvfølelse og læring. Det å få delta, oppleve samhørighet og glede, humor, spenning og engasjement i lek fører til trivsel og tilhørighet, og støtter om en positiv selvoppfattelse senere i livet. Utsikten barnehage skal ha tid, rom og lydhøre voksne som sørger for gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

OVERGANGER

I løpet av barnehagetiden får barna mange nye erfaringer. De opplever overganger og endringer i sine hverdager. Det være seg det første møte med barnehagen som omsorgsgiver, den daglige overgangen fra hjem til barnehage, og så fra barnehage tilbake hjem ved dagens slutt. De opplever overganger når de flytter fra en avdeling til en annen avdeling, eller når de slutter i barnehagen for å begynne på skolen. Barnehagen har fast opparbeidede rutiner for å gjøre overgangene så gode som mulig når barna begynner i barnehagen, mellom daglige aktiviteter, når de begynner på ny avdeling, eller på skole og SFO.

SOSIAL KOMPETANSE

sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.» (Rammeplanen) Disse inkluderer evnen til innlevelse i andre menneskers følelser, forståelse for andres perspektiv og evnen til samarbeid med andre. Evnen til å vise omsorg for andre, mestring av sosiale koder for samspill, evnen til å inkludere og dele med andre og evnen til å hevde seg på en positiv måte i gruppen inngår i ferdighetene. En av barnehagens viktigste oppgaver blir å påvirke og utvikle denne sosialiseringprosessen hos barna.

Konflikt er en del av sosialiseringprosessen. Det kan være forskjellige årsaker til konflikt, slik som forskjellige interesser, forskjellige meninger eller roller som vi har til daglig.

I utviklingen av sosial kompetanse skal barn tilegne seg kunnskap om hvordan konflikter eller uenigheter kan løses på en god måte. Konflikter er i seg selv ikke nødvendigvis negative, de kan være en lærerik kilde til utvikling og selvforståelse.

Konfliktløsning berører mange aspekter i utviklingen av sosial kompetanse hos barn. Gjennom konfliktløsning utvikler barn evnen til å se andres perspektiv og lærer å forstå ulikheter (empati og rolletaking), de kan lære å anerkjenne andres perspektiv og vise omsorg (prososial atferd). Barn kan lære å diskutere på en positiv måte og sette ord på egne følelser (positiv selvhevdelse). De kan utvikle forståelse for andres og egne svakheter og styrker. Erfaring og observasjoner av barnas konfliktløsning viser at det kan oppstå vennskap med god kvalitet og bevissthet om seg selv og andre som resultat av prosessen.

LIVSMESTRING

Barnehagen har et langsiktig perspektiv på det arbeidet de gjør i barnehagen i dag: Personalet jobber for at barna skal ha en trygg og god hverdag med rom og muligheter til å oppleve livsglede, mestring og læring i hverdagen, samtidig som de lærer å omgås andre og møte motgang på en god måte, både i nået og i fremtiden. Barnas psykiske og fysiske helse, samt følelse av egenverd skal ivaretas av personale ved at personalet aktivt jobber for å skape et godt og inkluderende barnehagemiljø som hindrer at barn opplever utestengsel, mobbing, eller krenkelser.

VÆRE SAMMEN

Barnehagens arbeid med å skape et godt barnehagemiljø gjøres, blant annet, gjennom deltakelse i «Inkluderende barnehage- og skole miljø». Dette er en nasjonal satsing på arbeid med å forebygge, avdekke og håndtere krenkelser, mobbing og andre negative handlinger.

Barnehagen deltar også, i regi av Lier Kommunen, i «Være Sammen»; et kompetanseløft for barnehageansatte som legger vekt på en felles oppdragsstil: den autorative voksne. Dette er en oppdragsstil der voksne danner trygge rammer for barn gjennom å være varme og grensesettende. Personalet skal, gjennom å ha en autorativ voksenstil, forsterke positive, og forebygge negative handlinger og adferd.

KOSTHOLD

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan være livet ut.» (Rammeplanen) Utsikten barnehage ønsker å fremme et godt forhold til mat og tilbyr barna et sunt og variert kosthold. Vi ser på måltidene som viktige sosiale samlingspunkter i løpet av dagen og legger vekt på at det skal være gode rammer rundt måltidene. Det skal alltid være rom for sosialt samvær og tid for gode samtaler.

Ved å delta i mat- og måltidsaktiviteter, dyrking og stell av planter, ønsker vi å motivere barna til å ha et variert kosthold og ha et godt forhold til sunn mat, og til å få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat bidrar til god helse.

For å fremme og lære barna sunne matvaner, gjør vi dette i Utsikten barnehage:

- tilbyr frukt og grønt til alle måltidene
- serverer varm mat flere ganger i uken
- inkluderer barna i matlagingen

- legger vekt på å kjøpe kortreist og ferske råvarer
- har egen kokk og kjøkkenansvarlig på huset
- oppfordrer til sunne alternativer ved bursdagsfeiringer
- deltar i prosjektet «Sunne og aktive Liunger» (SAL)

FRILUFTSLIV

Utsikten barnehage ser på naturen som en viktig arena for barns læring og utvikling. I Rammeplanen står det at «Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.» (Rammeplanen)

Vi har umiddelbar nærhet til skog og mark med skogen som nærmeste nabo og med to flotte leirplasser; en rett på utsiden av barnehagens gjerde og en litt lenger opp i skogen. På leirplassene har vi lavvo, bål plass, hinderløype og ulendt terreng som barna ivrig utforsker. I tillegg går vi turer til andre steder i lokalsamfunnet og i nærmiljøet vårt. Vi har faste turplasser slik som Solplassen oppe i skogen, som ligger i en liten lysning blant blåbærlyng, og med flotte trær som barna liker å klatre og leke i.

Vi ønsker å fremme viktigheten av å ta vare på naturen og bevisstgjøre barna på dette, og slik bidra til bærekraftig utvikling. Vi jobber med å ha positive holdninger til friluftsliv, lek og turer ute. Barna oppmuntres til undring og oppdagelse i naturen, til kreativ lek gjennom bruk av naturmateriell i forming og i lek.

Barn er kroppslige aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Turer i skogen gir mulighet til bevegelse hvor motorikk og kroppsbeherskelse blir utfordret når de ferdes ute i ulendt terreng. Gjennom kroppslig aktiviteter ute og i naturen lærer barna verden og seg selv å kjenne.

PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

Pedagogisk dokumentasjon er et arbeidsredskap for barna og de voksne i barnehagen, som brukes til refleksjon. Bilder, månedsplan, årsplan, handlingsplan og barnas egne arbeid er noen av dokumentasjonene som brukes i barnehagen, og som gir barn og personale mulighet til å se og bearbeide erfaringene sine. De ansatte bruker forskjellige typer dokumentasjon i eget og felles vurderingsarbeid, til å lære av egen praksis og til utvikling av barnehagens pedagogiske virksomhet.

"gjennom pedagogisk dokumentasjon har vi mulighet til å se barnet pånytt - om og om igjen - og vi gjør oss synlige for oss selv."
(Hillevi Lenz Taguchi)

FAGOMRÅDER

Rammeplan for barnehager beskriver de syv fagområdene som skal ligge til grunn for innholdet i barnehagens tilbud. De syv fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold og skal sees i sammenheng - gjennom blant annet prosjektarbeid og hverdags-aktiviteter vil flere fagområder alltid være representert samtidig.

«Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger.»

(Rammeplanen)

PROGRESJON

Rammeplanen slår fast at alle barn skal oppleve progresjon og erfare fremgang. Utsikten barnehagen legger til rette for at alle barn skal oppleve utvikling og læring gjennom varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter på hver avdeling. Avdelingene er tilpasset forskjellige aldre og modningsnivå. Ved bytting av avdeling blir barna introdusert til nye perspektiver, erfaringer og opplevelser, samtidig som de opplever gjentakelse og gjenkjennelse. Barna opplever også progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker og utstyr gjort tilgjengelig for dem.

ÅRSPROSJEKT

Hvert år velger vi et spennende tema som årsprosjekt. Valg av tema og prosjekt springer ut i fra barnas interesser. Hvordan tema omhandles er opp til hver avdeling og varierer ut i fra barnas alder og avdelingenes valgte innfallsvinkel.

Prosjektarbeidet kulminerer i en årlig kunstutstilling, hvor vi stolt viser frem til familie og andre interesserte det vi har jobbet med i løpet av året. Mere informasjon om årsprosjektet er å finne i avdelingenes handlingsplan.

VÅRE AVDELINGER

Vi har fire aldersinndelte avdelinger. Informasjon om avdelingene og avdelingenes handlingsplaner legges ut på vår nettside sammen med årsplanen. Våre avdelinger er:

MEISENE (1-2 åringer)

SPURVENE (2-3 åringer)

UGLA (3-4 åringer)

HAKKESPETTEN (4-5 åringer)

FORELDRESAMARBEID

Et godt samarbeid mellom foreldre og barnehagen er viktig for å skape trygghet og trivsel for barnet. For å imøtekomme dette etterstreber vi at barn og foreldre møtes med en positiv og åpen holdning. Vi ønsker en god informasjonsflyt med daglig kontakt og gjensidig utveksling av informasjon. Vi vil sørge for at foreldre får god informasjon gjennom avdelingens oppslagstavler, barnehagens foreldreside på nett og e-post. For å styrke samarbeidet gjør vi dette:

- Tilbyr foreldresamtale minst en gang i året og ellers etter behov.
- Invitere nye foreldre til "Første foreldresamtale" og "Nye barn og foreldre treff" ved oppstart i barnehagen.
- Holder foreldremøte 1 eller 2 ganger i året.
- Arrangerer flere årlige sammenkomster for, og med barnas familie; høstsuppe, Lucia, påskefrokost, sommerfest og en årlig kunstutstilling.
- Har foreldrerepresentanter på hver avdeling som er med på å påvirke barnehagens organisering og innhold gjennom deltakelse i SU og FAU.
- Har et styre sammensatt av representanter valgt av foreldre og ansatte.

FORVENTNINGER TIL FORELDRE

Vi forventer et godt samarbeid om det daglige, der foreldre viser interesse for barnets dag. Vi ønsker at foreldrene spør oss om noe er uklart, at de gir oss både ros og konstruktiv kritikk. Vi forventer at foreldre gir beskjed ved fravær, og dersom andre henter barnet. Vi ønsker at foreldre respekterer barnehagens rutiner og dagsplan,

og blant annet unngår å levere under frokosten og overholder regler om syke barn.

FORELDRESAMTALER

Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler i året, en om høsten og en om våren. En av samtalene er obligatorisk mens den andre er etter foreldrenes eget ønske. Foreldre kan ellers be om en samtale når de måtte ønske det. Barnehagen innkaller også til samtale ved behov. Alle skolestartere har en siste samtale før de begynner på skolen.

FAU

Foreldrearbeidsutvalget består av foreldrerepresentanter fra hver av de fire avdelingene i barnehagen og deres vararepresentanter. FAU velger igjen to personer til å være foreldrerepresentanter i SU. FAU har en miljøskapende rolle og organiserer blant annet dugnader og andre arrangementer for barn og foreldre. FAU avgjør hvert år hvilke arrangementer de vil gjennomføre.

SU

Samarbeidsutvalget består av foreldrerepresentanter, ansattes representanter og styrets representant. SU skal sikre et godt samarbeid mellom barnas foreldre og barnehagen, ta opp saker som er viktig for barnehagens innhold og virksomhet. Dette kan for eksempel være aktiviteter for barna, brukerundersøkelser, personalstatus, temaer til foreldremøter, driftsendringer osv.

Sakene kan være meldt inn av foreldre, FAU eller være noe SU selv ønsker å ta tak i.

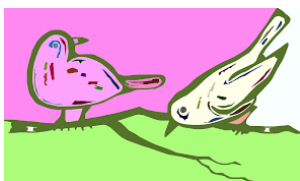

SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For å ivareta barns utvikling på en helhetlig og best mulig måte samarbeider barnehagen jevnlig med andre tjenester og offentlige hjelpeinstanser i kommunen.

Aktuelle samarbeidspartnere kan være:

- PPT - Pedagogisk Psykologisk Tjeneste
- Barneverntjenesten i Lier
- Grunnskolen
- Helsestasjon i Lier
- Utdanningsinstitusjoner
- Andre barnehager
- Lier kommune

VELKOMMEN til Utsikten barnehage!